

ชื่อเรื่อง	ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนบ้านห้วยโป่ง ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอัญชญา พรหมปัน
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ และการท่องเที่ยว
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนบ้านห้วยโป่ง ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน 2) ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต ตลอดจนทรัพยากรทางธรรมชาติ ในชุมชนบ้านห้วยโป่ง ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน 3) วิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนบ้านห้วยโป่งโดยใช้หลักการ TOWS ANALYSIS เพื่อระบุตำแหน่งด้านการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านห้วยโป่ง โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการบันทึกภาคสนาม โดยเริ่มดำเนินการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยการนำเสนอผลการวิจัยด้วยการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย ๔๓ ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคือแต่งงานแล้ว มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยต่อปี ๕๖,๗๖๔.๗๐ บาท และมีประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเฉลี่ย ๒ ครั้ง

ผลการวิจัยพบว่าชุมชนบ้านห้วยโป่งเป็นชาวไทยเผ่ากะเหรี่ยงสะกอที่มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๖๐ ปี ลักษณะภูมิประเทศของบ้านห้วยโป่งเป็นป่าพื้นที่เชิงเขาที่ราบสูงอาณาเขตของหมู่บ้านติดต่อกับเขตป่าไม้ทุกด้าน ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรเพื่อยังชีพ มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ คือ ป่าเบญจพรรณที่มีความอุดมสมบูรณ์ซึ่งมีตาน้ำธรรมชาติ และอ่างเก็บน้ำแม่แพอันเป็นแหล่งน้ำทางการเกษตรที่สำคัญของชุมชน ส่วนทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ เสาหลักเมืองพันปีเสาหิน โบราณที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน มีวัฒนธรรม

ประเพณีที่สำคัญ คือ ประเพณีการเลี้ยงผีปู่ย่า และประเพณีการแต่งงาน การทอผ้าด้วยเอว ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์งานฝีมือที่มีชื่อเสียงและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ศิลปการแสดงประกอบดนตรีพื้นเมือง ได้แก่ การฟ้อนเจิง และการแสดงชุดพี่มาน้องคิใจ นอกจากนี้ยังมีศูนย์วัฒนธรรมชุมชน และสวนสมุนไพรอันสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพ

สำหรับผลการวิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้ TOWS ANALYSIS พร้อมระบุตำแหน่งด้านการตลาด ผลการวิจัยพบว่าจุดแข็งและอุปสรรคมีศักยภาพส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับปานกลาง สำหรับจุดอ่อนและโอกาสนั้นมีศักยภาพส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับสูง และเมื่อชุมชนร่วมกันกำหนดค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักในแต่ละประเด็นพบว่า ตำแหน่งทางการตลาดของชุมชนบ้านห้วยโป่ง อยู่ในตำแหน่งจุดอ่อนมีโอกาส หรือ WO ซึ่งเมื่อนำมาแสดงในรูปแบบตาราง TOWS Matrix แล้วนั้น การสร้างกลยุทธ์ที่สำคัญก็คือ การใช้โอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของกลุ่มมาแก้ไขจุดอ่อน กลยุทธ์ส่วนนี้เรียกว่า กลยุทธ์เร่งพัฒนา (strategy to accelerate development) W+O ได้แก่ การเจาะตลาด (market penetration) การพัฒนาตลาด (market development) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (product development)

Title	The Tourism Resource Potential of Ban Huaipong, Community-Based, Ban Puang Sub District, Thunng Huachang District, Lamphun Province
Author	Miss Anchana Prompan
Degree of	Master of Arts in Recreation and Tourism Management
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Thep Phongpanich

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the following: 1) the personal and socio-economic characteristics of the respondents and Ban Huai Pong community; 2) tourism resources on social, traditional, cultural, custom, ways of life and natural resources in Ban Huai Pong community. 3) analysis on the potential of tourism resources using the principle of TOWS ANALYSIS in order to identify market positioning on tourism management by Ban Huai Pong community. Data collection were conducted by interviewing, observing and field trip recording during September, 2006 – June, 2007. Result of the study was presented by describing.

Results of the study revealed that majority of the respondents were male, aged 43 years on average, and married. They finished upper elementary school level. Their career was agriculture with an annual income of 56,764.70 bath. The respondents in this study had attended training two times on average.

It was found that Ban Huai Pong community was a Karen-Sakaw village which has been settled over 60 years. It was a forest community situated on the foot of the hill. The majority of people there did subsistence farming. Natural tourism resources of the community were mixed deciduous forest having natural fountain and Mae Pham reservoir which was an important the water source for agriculture. According to tourism resource on social and traditional aspects, tourism resource that human beings created was city stone pillar of thousand years old which has its long interesting history. Important culture and tradition of Ban Huai Pong community were the spiritual feeding of Phee-Pu-Ya, wedding ceremony, beautiful cloth weaving by waist which was unique and famous. Beautiful cultural show accompanying local music were Fon Jerng dance, Glad and welcome Brother performance. Besides, there were Ban Huai Pong

Cultural Community Center and herbal garden which reflected folk wisdom on health care of the community.

Based on the TOWS ANALYSIS, the study found that the strength and threat points of tourism resources effected Ban Huai Pong Community in a moderate level. The weakness and opportunity potentially affected the community in a high level. Based on weight mean value of each aspect, the market positioning of Ban Huai Pong Community fell in the weakness level with an opportunity or WO. When it was shown in the TOWS Matrix, an important strategy establishment was to the use of the opportunity which was expected to be happened to solve the weakness point. This strategy was referred to as the strategy to accelerate development. W+O included market penetration, market development, and product development.